

Dalton in theorie.

Hieronder volgt een korte uitleg van het Daltonconcept. Het zijn vooral richtlijnen om je onderwijs vorm te geven. Je bepaalt dus zelf als school hoe dit er in de praktijk uit komt te zien. En dat is eigenlijk al de kern van Dalton, namelijk de ruimte krijgen om je te ontwikkelen zoals je dat zelf wilt!

De kernwaarden van het daltononderwijs zijn:

- Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid
- Zelfstandigheid
- Samenwerking
- Reflectie
- Effectiviteit

Vrijheid in gebondenheid/verantwoordelijkheid

Veel mensen die de term 'vrijheid in gebondenheid' horen, denken meteen aan onderwijs waar geen regels zijn en kinderen alles mogen doen waar ze zin in hebben. Dit is bij Dalton zeker niet het geval. Vandaar dat ook de term 'verantwoordelijkheid' wordt genoemd. Het is namelijk zo dat de verantwoordelijkheid voor het leerproces veel meer bij het kind komt te liggen. Het kind krijgt daarbij het vertrouwen van de leerkracht dat het zijn of haar taken tot een goed einde zal brengen. Controle blijft hierbij natuurlijk zeer belangrijk, evenals evaluatie. Bij klassikaal onderwijs draagt de leerkracht de lesstof over aan de leerling en geeft rechtstreekse opdrachten, hij is erg sturend. Bij Dalton onderwijs krijgt een leerling taken die tot een goed einde gebracht moeten worden, waarbij de leerkracht een veel meer begeleidende functie heeft.

De vrijheid zit vooral in het zelf plannen van de verschillende taken. De leerling bepaalt zelf wanneer hij de taken maakt en of hij deelneemt aan bepaalde instructies. Hierbij blijft de leerkracht controleren of de leerling de juiste keuzes maakt en gaat daarover met de leerling in gesprek.

Ook is er de mogelijkheid voor leerlingen om zelf een werkplek te kiezen. Op veel momenten kan de leerling ook bepalen met wie hij de taken wil maken. Dit alles werkt motiverend, omdat je meer baas wordt van je eigen leerproces (eigenaarschap).

Zelfstandigheid

Dit houdt in dat leerlingen leren om zelfstandig hun werk te maken en dus zelf leren om oplossingen te zoeken. Dit kan alleen, maar ook in tweetallen of in groepsverband. Dit bevordert de motivatie van leerlingen, omdat ze de kans krijgen om het 'probleem' op hun eigen manier aan te pakken. Het biedt de mogelijkheid om meer op niveau te werken, kinderen krijgen taken die ze aankunnen. Het gaat niet klassikaal, dus ieder kan werken op zijn eigen niveau en heeft de kans om succes te ervaren.

Een ander belangrijk voordeel is dat de leerkracht meer tijd heeft voor leerlingen die extra hulp nodig hebben. Individueel of in een klein groepje kan de leerkracht extra instructie geven, terwijl de rest van de klas met het eigen werk vooruit kan.

Om dit te bereiken is uitgestelde aandacht een goed middel. Op bepaalde momenten mogen de leerlingen even niets aan de leerkracht vragen. Je gaat even verder met iets anders of vraagt het aan een medeleerling. Later krijg je de kans om de leerkracht te raadplegen.

Deze vaardigheden moeten aangeleerd worden en er is dan ook een opbouw vanaf de kleutergroepen tot groep 8.

Samenwerken

Op veel momenten wordt er samengewerkt. Dit kan op veel verschillende manieren. Hieronder enkele voorbeelden:

- in een groepje van 4 kinderen een project uitwerken, waarbij ieder een eigen taak heeft (bijv. leider, iemand die voor het materiaal zorgt, iemand die op de tijd let en een notulant)
- tijdens de rekenles werkt iedereen aan zijn eigen werk, maar kinderen mogen het aan elkaar vragen wanneer ze iets niet weten.

- tijdens Engels loopt iedereen door elkaar en je stelt jezelf in het Engels voor aan iedereen die je tegen komt.

Samenwerken is er dus in veel soorten en maten. Om het te kunnen, moet je leren om respect en begrip te tonen voor elkaar, jezelf open durven stellen en naar elkaar te leren luisteren. Dit sociale aspect is belangrijk en een goede oefening voor het latere leven. Daarnaast maken de verschillende werkvormen het onderwijs uitdagend en kunnen ze ingezet worden om de verantwoordelijkheid en zelfstandigheid te bevorderen.

Reflectie

Reflecteren, nadenken over je eigen gedrag en je eigen werk, is op een daltonschool belangrijk. Het betekent jezelf een spiegel voorhouden over hoe er gewerkt of geleerd wordt en welke keuzes je maakt.

Het doel van reflecteren is dat leerlingen steeds meer eigenaar worden van hun eigen leerproces. Ze krijgen inzicht in eigen kennis en handelen en kunnen daardoor beter zelf keuzes maken. Voorbeelden daarvan zijn het zelf plannen van taken en kiezen voor instructiemomenten.

Reflecteren gebeurt zowel op individueel als op groepsniveau. Kinderen kijken kritisch naar eigen werk en handelen en leren dat fouten maken mag. We stimuleren kinderen echter ook om elkaar feedback te geven.

Informatie

Via de weekbrief, maar zeker ook via onze website willen we iedereen informeren over ons Daltononderwijs. U bent altijd welkom om eens de sfeer te proeven en te ervaren hoe Dalton er bij ons in de praktijk uit ziet. Neem dan contact op met één van onze Daltoncoördinatoren: juf Ineke (inekejansen@kempenkind.nl) of juf Sanne (sloonen@kempenkind.nl). Ook als u nog vragen en/of opmerkingen heeft. Voor meer informatie kunt u ook eens kijken op de site van de Nederlandse Daltonvereniging (www.dalton.nl).